

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عسل طلای مایع

(شناخت ، کاربرد و خواص)

رضا مقسمی

کارشناس ارشد علوم قرآن و حدیث

انتشارات خدایی

در دنیای امروز، صنعت چاپ و نشر کتاب و فرهنگ کتابخوانی یکی از اصلی ترین معیارهای رشد و توسعه کشورها و جوامع گوناگون می باشد، به طوری که سازمان های جهانی نظیر یونسکو، فائو، ملل متحد، یونیسف، اوپک و غیره هر ساله از این صنعت و فرهنگ که سبب پیشرفت و توسعه ی علوم، فرهنگ و اقتصاد جهانی می شود؛ کتاب، مجله و دیگر منابع علمی را منتشر و در دسترس نهادهای آموزشی، فنی و پژوهشی قرار می دهند. نشر منابع علمی و آکادمیک چنان ضرورت و اهمیتی دارد که مهمترین شاخص ارزیابی اساتید و پژوهشگران حوزه های علمی و تحقیقاتی به شمار می روند. در این میان نیاز بخش حوزه، خدمات، دانشگاه و صنعت کشور به متون آموزشی و کاربردی بنا به وضعیت و اقتصاد ملی یکی از اهم برنامه های سیاست توسعه پایدار کشور در بخش مدیریت برنامه ریزی و سند توسعه راهبردی چشم انداز ۱۴۰۴ با توجه به اقتصاد مقاومتی می باشد.

انتشارات فارابی با توجه به اهمیت تولید و نشر منابع آموزشی و ترویجی در زمینه های دانشگاهی، عمومی، روانشناسی، ادبیات، طب سنتی، مذهبی، مدیریت، صنعت کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و دامپروری، در حوزه ی دانشگاه و صنعت ملی، این مهم را در رأس برنامه های خود قرار داده است. شایان ذکر است اعضای هیئت علمی،

مدیر گروه روابط عمومی و مؤسسه انتشارات فارابی تألیف چاپ کلیه‌ی عناوین کتاب‌های دانشگاهی و سازمانی مربوطه را مورد بررسی کیفی قرار داده و امیدواریم در مسیر بهبود و افزایش سطح کیفی این آثار گامی اساسی بردارند. پر واضح است که تألیف و انتشار چنین مجموعه‌ای توانمند، کاریست بسیار سترگ و نیازمند توجه و دقت بالای صاحب نظران این حرفه است، بدین ترتیب در این جا از پدیدآورنده این اثر علمی که در ارتقای آموزش به علاقمندان عزیز کشور می‌کوشد کمال تقدیر و تشکر را داشته و در آخر از نویسنده این اثر و کلیه عزیزانی که در چاپ کتاب حاضر، دستی بر آتش داشته‌اند کمال سپاسگزاری را به جا می‌آوریم.

مدیریت انتشارات فارابی

اشرف الکتابی

پیشکش به :

دوستاناران طبیعت،

دانش‌پژوهان عزیز ایران

و تمام عزیزانی که در نعمت‌های خداوند

تعمق، تفکر و تدبیر داشته

و از این آیات زیبای الهی،

به عظمت و قدرت پروردگارشان پی می‌برند

و از این نعمت‌ها بهترین مظا و بهره را می‌برند.

فهرست

۹	..... مقدمه
۱۱	..... فصل اول: تعریف عسل و تاریخچه آن
۱۲	..... تعریف عسل
۱۶	..... تاریخچه عسل
۲۳	..... فصل دوم: زنبور عسل
۲۴	..... کندوی زنبورها
۲۵	..... گونه‌ها و نژادهای زنبور عسل
۲۹	..... ساختار (فیزیولوژی) بدن زنبور عسل
۳۵	..... فواید زنبور عسل
۳۷	..... سایر محصولات زنبور عسل
۳۸	..... درس‌هایی از زندگی زنبور عسل
۴۹	..... فصل سوم: شناخت عسل
۵۰	..... بنیان و طبیعت عسل
۵۰	..... خصوصیات ظاهری و فیزیکی عسل
۵۵	..... رس شدن عسل
۵۶	..... خصوصیات شیمیایی عسل
۵۹	..... مراحل ساختن عسل
۶۲	..... نگهداری عسل
۶۷	..... فصل چهارم: خواص عسل
۶۸	..... خواص دارویی عسل
۷۰	..... اثرات درمانی عسل
۸۸	..... خواص مخلوط دارچین و عسل
۹۵	..... شیر و عسل

عسل و آب لیمو ترش ۹۶

زیبایی با عسل ۹۷

فصل پنجم: دیگر محصولات زنبور عسل و خواص آنها ۱۰۱

دیگر محصولات زنبور عسل ۱۰۲

خصوصیات نیش زنبور ۱۱۰

چگونگی روش زنبور درمانی ۱۱۲

فصل ششم: نگاه آسمانی به عسل ۱۱۵

بخش اول: عسل در قرآن و تفاسیر ۱۱۶

قرآن کریم، سوره مبارکه نحل، آیات ۶۸ و ۶۹ ..... ۱۱۶

۱- عسل از چه ساخته می شود؟ ۱۲۱

۲- راه های مطمئن و رام! ۱۲۲

۳- عسل در کجا ساخته می شود؟ ۱۲۳

۴- رنگ های مختلف عسل ۱۲۴

۵- عسل یک ماده فوق العاده شفا بخش ۱۲۵

۶- برای انسان ها (للناس) ۱۲۸

۷- مسائل جالب دیگری درباره عسل ۱۲۸

۸- زندگی عجیب زنبوران عسل ۱۲۹

قرآن کریم، آیه ۱۵ از سوره مبارکه محمد ۱۳۲

نهرهای چهارگانه بهشتی ۱۳۴

بخش دوم: عسل در احادیث و روایات ۱۳۶

کتابنامه ۱۴۰

مقدمه:

دیربازی است که بشر به دنبال نوشدارویی است که پس از نوشیدن آن، تمامی آلام و دردهایش از بین رفته و سلامت خود را باز یابد. برخی که در به در، در جستجوی چشمه جاودانی و معجونی هستند که عمر را دراز کند تا به آرزوهای طول و دراز خود برسند.

برخی را درد لاعلاج (سرطان) دچار خود کرده و از رهایی نا امید ساخته، برخی مشکلات خونی و کبدی و استخوانی و رودوی و معدوی و غیره.

مدت زمانی است که مردم اعم از مرد و زن و پیر و جوان و زشت و زیبا، به دنبال کرم های مرطوب کننده و چرب کننده و خشک کننده و لطیف کننده و ماسک های گوناگون صورت، شامپوهای ویتامینه و حالت دهنده و انواع لوسیون پوست مخصوص شب و روز و غیره هستند. فکر به این موضوع که کدام محصول شیمیایی و طبیعی می تواند مکمل غذایی خوبی باشد، و در عین حال بتواند انرژی از دست رفته را زودتر بازگرداند و اثری پایدارتر داشته باشد، ذهن ورزشکاران و بسیاری از مردم را درگیر خود کرده است. قوای بینایی و شنوایی و سایر قوا، در بعضی افراد تقلیل پیدا کرده و بقیه از کاهش قوای بدن در آینده نگرانند. و صدها بلکه هزاران مطلب و موضوع که افکار بشر را شدیداً به خود معطوف داشته، دریغ از این که خداوند متعال، در کتاب آسمانی، قرآن، به نکته ای اشاره کرده که نظر هر خواننده ای را بخود جلب می نماید. "در عسل، برای انسان ها شفاست". آری، قدری عجیب و تأمل برانگیز است، پس از خواندن این جمله اندک زمانی به فکر

فرو می‌رویم که منظور از شفا چیست؟ و اینکه عسل چقدر در زندگی ما نقش دارد و چه اندازه با آن رابطه داریم؟

برای گردآوری این مطالب حدود ۱۰ سال فعالیت علمی و عملی زمان صرف شده و در این اثنا، تحقیقاتی جامع در مورد عسل و فرآورده‌هایش، نحوه استفاده و مزایا، و همچنین نگاهی آسمانی - از دید قرآن و روایات - به عسل انجام شد که آنچه را که حاصل آمد، شما در این نگاهسته خواهید خواند.

نقطه ابتدایی این تحقیق از قرآن کریم، این کتاب سراسر علم و اخلاق است، که چرا خداوند متعال، میان این همه نعمت‌های بیکران، از عسل به عنوان شفا برای انسان‌ها یاد کرده است. نعمت‌هایی که در مورد هر کدام توان نوشتن دهها بلکه صدها کتاب خواهد بود، نعمت‌هایی که از فرط فائده و خاصیت، نامی از آنها در قرآن نیز به کار رفته است. نظیر انجیر و خرما و انگور و شیر و پیاز و عدس و ...، ولی عسل چه معجونی است که خالق انسان‌ها، شفای انسان را در عسل می‌داند؟

پس از روشن شدن این جرقه پر نور، از کتابی آسمانی، تحقیق و پژوهشی جامع در مورد عسل، زنبور عسل و دیگر فرآورده‌هایش انجام شد که به صورت کاملاً علمی، تاییدی است بر بی نظیر بودن عسل.

هر آنچه که در این کتاب خواهید دید خلاصه ای از علم روز، فهم کنونی انسان از عسل و نظرات متعدد دانشمندان مختلف در این باره و همچنین خلاصه ای از آیات الهی و تفاسیر مربوطه است. امید آن می‌رود که توانسته باشیم نظر دوستان را نسبت به این موهبت الهی، در جایگاه والاتری قرار دهیم.

فصل اول :

تعریف عسل و تاریخچه آن

